

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU STRANKE DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI

Broj: 03-07-6-393/22
Sarajevo, 21.03.2024. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	9

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske aktivnosti za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske aktivnosti prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske aktivnosti za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Stranka demokratske aktivnosti se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	27.403,93	6,05
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	1.207,50	0,27
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	424.098,42	93,68
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	452.709,85	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	452.709,85	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu Stranka demokratske aktivnosti iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 365.919,39 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Stranka demokratske aktivnosti. Skraćeni naziv: A-SDA.

Stranka demokratske aktivnosti registrovana je kod Općinskog suda u Bihaću, rješenjem broj: 017-0-RegPo-08-000002 od 08.02.2008. godine. Rješenjem Općinskog suda u Bihaću broj: 017-0-RegPo-14-000002 od 26.02.2014. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje stranke. Rješenjem Općinskog suda u Bihaću broj: 017-0-RegPo-22-000003 od 28.04.2012. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje stranke i sjedišta političke stranke.

Sjedište političke stranke je u Cazinu, Bošnjačkih šehida bb.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke političke stranke je Sandi Salkić, predsjednik.¹

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2021. godinu je Muhamed Alić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, organizacionu strukturu Stranke demokratske aktivnosti čine:

- Centrala A-SDA u Tuzli,
- Glavni odbor A-SDA u Sarajevu,
- 4 kantonalna odbora,

¹ Lice ovlašteno za zastupanje stranke u 2021. godini bio je Nermin Ogrišević, predsjednik.

- 6 gradskih odbora i
- 29 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Stranke demokratske aktivnosti za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Stranke demokratske aktivnosti obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Stranke demokratske aktivnosti u periodu od od 2008. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da vodi evidencije o primljenim prilozima, da se ne finansira iz izvora koji su zabranjeni političkim strankama, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi pravilne i potpune evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da poštuje odredbe Izbornog zakona BiH i podzakonskog akta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, kojim se uređuje otvaranje namjenskog računa i njegovo korištenje isključivo za finansiranje izborne kampanje.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske aktivnosti nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Stranka demokratske aktivnosti nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

Stranka demokratske aktivnosti je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu iskazala rashode u ukupnom iznosu od 365.919,39 KM.

Politička stranka je Programom o izmjenama utroška sredstava za 2021. godinu planirala ukupne rashode u iznosu od 413.400,00 KM.

² Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenim svojim programom i statutom.

Analizom Programa o izmjenama utroška sredstava za 2021. godinu utvrđeno je da program nije dovoljno analitičan. Naime, politička stranka je planirala obaveze prema zaposlenim u iznosu od 60.000,00 KM. U poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala troškove bruto plata u iznosu od 46.440,05 KM, te naknade za topli obrok, prevoz, regres i sl. u iznosu od 10.380,00 KM.

Pored navedenog, a uvidom u račun JP „Radio Ključ“ broj: 4375 od 29.04.2021. godine u iznosu od 15,00 KM za troškove propagande koje je politička stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju, utvrđeno je da su Stranci demokratske aktivnosti fakturisani troškovi saopćenja NES.

S obzirom da program utroška sredstava nije dovoljno analitičan, te da je politička stranka finansijska sredstva u iznosu od 15,00 KM koristila mimo programa utroška sredstava, prekršene su odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Stranka demokratske aktivnosti prekršila je odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu nenovčanu donaciju Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora iskazala u znatno manjem iznosu u odnosu na visinu zakupnine koja je utvrđena Odlukom Općinskog vijeća općine Ključ.

Uvidom u akt Općine Ključ broj: 02-45-1981/22 od 13.09.2022. godine, utvrđeno je da je Općina Ključ prostorije dala na upravljanje Udruženju žena „Ključki biseri“ Ključ, koje je, zatim, sklopilo posebne ugovore sa političkim strankama. Visina zakupnine propisana Odlukom Općinskog vijeća općine Ključ o visini zakupnine za poslovne prostore na području općine Ključ u državnom vlasništvu, iznosi od 6,00 KM do 10,00 KM po m², u zavisnosti od zone.

U obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranka nije imala obavezu da plati) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu Stranka demokratske aktivnosti iskazala je nenovčanu donaciju Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora, površine 34,5 m², u ukupnom iznosu od 325,50 KM.

c) Stranka demokratske aktivnosti prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske aktivnosti nije vodila potpune, pravilne i pravovremene evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, nije uspostavila unutrašnje kontrole, niti je obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (2) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Stranka demokratske aktivnosti nije u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu pravilno iskazala nenovčane donacije, čime je prekršila odredbe člana 13. i 18. Pravilnika.

-Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nenovčanu donaciju Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora iskazala u znatno manjem iznosu u odnosu na stvarnu vrijednost.

-U obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu da plati) politička stranka iskazala je nenovčanu donaciju Općine Bosanska Krupa po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora u iznosu u 442,00 KM. Uvidom u podatke i Odluku Općinskog vijeća općine Bosanska Krupa o dodjeli u zakup poslovnih prostora političkim strankama broj: 01/V-02-8950-2a/17 od 14.12.2017. godine, koje je aktom broj: 07-11-6387/22 od 02.08.2022. godine dostavio Grad Bosanska Krupa, utvrđeno je da je Stranka demokratske aktivnosti u toku

2021. godine koristila kancelarije u vlasništvu ovog grada, te da je mjesečna zakupnina iznosila 1,00 KM.

S obzirom da je imala obavezu da plati zakupninu u godišnjem iznosu od 12,00 KM, politička stranka nije ostvarila nenovčanu donaciju Grada Bosanska Krupa, te istu nije trebala iskazati u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju.

- (2) Kontrolom iskazanih priloga fizičkih lica, utvrđeno je da politička stranka nije vodila tačne evidencije o pojedinačnim priložima fizičkih lica, te je u obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala pogrešne podatke o priložima, čime je prekršila odredbe člana 14. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 3-a iskazala priloge sljedećih fizičkih lica: Nedima Zulić u iznosu od 2.052,00 KM, Irma Fatkić u iznosu od 2.927,13 KM, Hajrudin Halilović u iznosu od 2.036,00 KM i Rasim Pajić u iznosu od 2.225,00 KM, te je izdala potvrde o primljenim priložima u istim iznosima.

Uvidom u podatke koje je stranka dostavila, dopis Skupštine Unsko-sanskog kantona o uplatama dijela paušala za period januar-septembar 2021. godine i podatke za uplate izvršene za oktobar i novembar 2021. godine, utvrđeno je da su navedena fizička lica dala priloge stranci, kako slijedi: Nedima Zulić 1.874,00 KM, Irma Fatkić 2.540,76 KM, Hajrudin Halilović u iznosu od 1.879,00 KM i Rasim Pajić u iznosu od 2.038,00 KM. Stranka za uplate izvršene na račun političke stranke u januaru 2021. godine, a koje se odnose na uplate paušala iz budžeta Skupštine Unsko-sanskog kantona za decembar 2020. godine nije dostavila specifikacije, tako da u postupku pregleda nije moglo biti potvrđeno koliko su iznosili prilozi navedenih lica.

Stranka je u potvrdama o primljenim priložima izdatim fizičkim licima Nedima Zulić i Hajrudin Halilović pogrešno iskazala podatke o iznosu priloga za april 2021. godine, odnosno u obrascu 3-a nije iskazala tačne podatke o pojedinačnim priložima fizičkih lica.

Pored navedenog, a uvidom u dostavljene potvrde o primljenim priložima od fizičkih lica utvrđeno je da na potvrdama nije naveden broj ličnog dokumenta. Takođe, na većem broju potvrda nije navedena adresa fizičkog lica, odnosno navedena je ista adresa (Cazin bb, Cazin). S obzirom da politička stranka u potvrdama o primljenim priložima nije navela sve potrebne podatke, te da nije iskazala tačne podatke o iznosu priloga, prekršila je odredbe člana 6. Pravilnika.

- (3) Politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila pravovremene i pravilne evidencije o rashodima, niti je u obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala tačne podatke o rashodima, čime je prekršila odredbe člana 21, 22. i 23. Pravilnika.

-Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija koje je koristila u Bosanskoj Krupi u iznosu od 442,00 KM, dok je prema podacima koje je dostavio Grad Bosanska Krupa zakupnina iznosila 12,00 KM.

-Politička stranka je troškove zakupnine poslovnih prostorija koje je koristila u Brezi iskazala u većem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu za 153,76 KM.

U poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala troškove zakupnine poslovnih prostorija u Brezi u iznosu od 358,72 KM. Prema podacima koje je dostavila Općina Breza, mjesečna zakupnina iznosila je 17,08 KM, odnosno 204,96 KM godišnje.

-Stranka je u obrascu 4.2 (troškovi propagande) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove zakupa sale po računima JU „Centar za kulturu i obrazovanje“ Cazin broj: 27/18 od 23.08.2018. godine u iznosu od 200,00 KM i broj: 21/17 od 05.09.2017. godine u iznosu od 200,00 KM. Takođe, stranka je račun JU „Kulturno-sportski centar“ Kakanj broj: 862/1-U od 02.10.2018. godine u iznosu od 400,00 KM iskazala kao troškove propagande.

S obzirom da je riječ o troškovima nastalim u prethodnim godinama, stranka je navedene troškove trebala iskazati u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) kao rashode iz prethodnog perioda.

-Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove ranijeg perioda u iznosu od 5.991,56 KM. Uvidom u račun dobavljača „USKINFOR PROMOCIJA“ d.o.o. Bihać broj: 103-11-2020 od 17.11.2020. godine utvrđeno je da je stranka troškove za marketing usluge za Izbore 2020 u iznosu od 3.077,10 KM evidentirala u poslovnim knjigama za 2021. godinu kao troškove ranijeg perioda.

Navedeno ukazuje da stranka ne vodi pravovremene evidencije o svojim rashodima i obavezama.

-Uvidom u račune za hotelske usluge utvrđeno je da su troškovi noćenja isplaćeni i licima koja nisu zaposlena niti angažovana u političkoj stranci, a koja sa poreskog aspekta imaju karakter ličnih primanja. Stranka na navedene isplate nije obračunala i platila porez na dohodak i pripadajuće doprinose, čime troškovi i obaveze po ovom osnovu nisu evidentirani ni iskazani u godišnjem finansijskom izvještaju.

-Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je stranka u obrascu 4.1 troškove takse u iznosu od 3.700,00 KM iskazala kao ostale troškove.

-Stranka je troškove zakupa vozila po ugovorima zaključenim sa fizičkim licima u ukupnom iznosu od 8.300,00 KM u poslovnim knjigama evidentirala na kontu 40100-*transportne usluge*.

- (4) Uvidom u finansijsku dokumentaciju političke stranke i knjigovodstvene isprave utvrđeni su nedostaci kod dijela računa dobavljača koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima³. Takođe, utvrđeno je da je stranka pojedine troškove evidentirala na osnovu predračuna. Pored navedenog, utvrđeno je da računi nisu ovjereni za knjiženje i plaćanje.

-Uvidom u račune koje je stranka evidentirala na kontu 40870-*ostali troškovi*, utvrđeno je da je stranka evidentirala troškove za hosting i domenu za 2020. godinu po predračunu dobavljača „Green hosting“ br. 21-088 od 20.03.2021. godine u iznosu od 125,00 KM i troškove za hosting i domenu za 2021. godinu po predračunu dobavljača „Green hosting“ br. 21-0126 od 13.05.2021. godine u iznosu od 125,00 KM.

-Na računu dobavljača „Copy.ba“ Sarajevo broj: 108/21 od 01.11.2021. godine u iznosu od 836,00 KM navedeno je „po otpremnici 791/1“, bez navođenja vrste usluge i količine. Račun dobavljača nije ovjeren od strane političke stranke za knjiženje i plaćanje.

-Kontrolom troškova usluga koje je stranka u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u iznosu od 2.340,00 KM, utvrđeno je da je stranka dana 02.01.2021. godine zaključila Ugovor sa pravnim licem „QM Solutions“ d.o.o. Tuzla o pružanju usluga interne revizije za 2019. i 2020. godinu. Račun nije ovjeren od strane odgovornog lica za knjiženje, odnosno nije potvrđeno izvršenje usluge. Uvidom u izvještaje o internoj reviziji, koje je stranka dostavila u postupku pregleda, utvrđeno je da je izvještaje potpisao certificirani računovođa i direktor pravnog lica „QM Solutions“ d.o.o. Tuzla, te da se u istim daje mišljenje o finansijskom položaju, rezultatu poslovanja, gotovinskom toku, promjenama u kapitalu i usklađenosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), što je uobičajeno sadržaj izvještaja o reviziji, a ne izvještaja o internoj reviziji. Takođe, ni u jednom dijelu izvještaja nije navedeno da li politička stranka ima pravilnike o internim kontrolama i da li su uspostavljene interne kontrole, odnosno da li je politička stranka svojim internim aktima uredila sistem unutrašnje finansijske

³ U skladu sa računovodstvenim propisima, knjigovodstvena isprava mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.

kontrole nad nižim organizacionim dijelovima radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda i rashoda, te zloupotrebe finansijskih sredstava.

Navedeno ukazuje da politička stranka nema uspostavljene interne kontrole, a što je propisano odredbom člana 11. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(5) Stranka demokratske aktivnosti nije u obrascu 5 (obaveze) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala sve obaveze na dan 31.12.2021. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

-Politička stranka nije iskazala obaveze prema Gradu Bosanska Krupa po osnovu zakupnine poslovnih prostorija, a koje su iznosile 12,00 KM.

-S obzirom da politička stranka nije evidentirala sve troškove, tako da ni obaveze nisu pravilno iskazane.

-Stranka demokratske aktivnosti nije na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine dostavila konfirmacije na dan 31.12.2021. godine za dobavljače Općina Breza i „Grijanje“ d.o.o. Kakanj, što ukazuje da nije vršila usaglašavanje obaveza za dobavljačima.

Troškovi izborne kampanje na prijevremenim izborima za načelnika općine Foča (FBiH)

Stranka demokratske aktivnosti je u okviru koalicije učestvovala na prijevremenim izborima za načelnika općine Foča (FBiH) koji su održani 11.04.2021. godine.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Stranka demokratske aktivnosti je u svrhu izborne kampanje za prijevremene izbore za načelnika općine Foča (FBiH) mogla da potroši sredstva u iznosu od 240,75 KM.

Stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala troškove izborne kampanje za prijevremene izbore za načelnika općine Foča (FBiH).

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se političkoj stranci Stranka demokratske aktivnosti da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da program utroška sredstava sačinjava detaljnije, te da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa programom utroška,*
- *da prijavljuje sve priloge,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune, pravilne i pravovremene evidencije o prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavi interne finansijske kontrole nad nižim organizacionim dijelovima političke stranke radi sprečavanja pogrešnog evidentiranja prihoda i rashoda, te zloupotrebe finansijskih sredstava i*

⁴ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Stranka demokratske aktivnosti se očitovala na mišljenje revizora i nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

Stranka je u očitovanju navela da je sistem unutrašnjih kontrola uređen Pravilnikom o finansijskom poslovanju, te je isti dostavila u prilogu uz očitovanje. Uvidom u pravilnik utvrđeno je da je politička stranka propisala obavezu planiranja prihoda i rashoda, sadržaj finansijskog plana, izvore finansiranja (prihode), isplate ličnih primanja, te dostavljanje dokumentacije i izvještavanje. Članom 15. ovog pravilnika propisano je da su gradski i općinski organizacioni dijelovi stranke obavezni da u Centralu strane dostave originalnu finansijsku dokumentaciju, posredstvom sekretara kantonalnih ili regionalnih organa stranke. Međutim, pravilnikom nisu obuhvaćeni interni kontrolni postupci, kao što je obaveza da knjigovodstvena isprava treba biti prekontrolisana sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti, te ovjerena od strane ovlaštenih lica u političkoj stranci. Takođe, pregledom finansijskog izvještaja je utvrđeno da se ne provode interne kontrole, te primjedba stranke nije mogla biti uvažena.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić